

بررسی پارامترهای مؤثر در رشد روانی، تربیتی و روانشناسی کودک

فرشته رحیمی تبه مرده

کارشناسی، رشته علوم تربیتی، دانشگاه فرهنگیان شهید هاشمی نژاد، مشهد، ایران.

چکیده

این مقاله بررسی می‌کند که چگونه پارامترهای مختلف می‌توانند بر رشد روانی، تربیتی و روانشناسی کودک تأثیرگذار باشند. این پارامترها شامل عوامل ژنتیکی، محیط زندگی، تغذیه، فعالیت‌های فیزیکی، اجتماعی و روان‌شناختی و نحوه پرورش و تربیت کودکان است. نقش روانشناسی کودک در رشد و تربیت کودک مهم‌ترین دوره برای تربیت کودک و شکل‌گیری هویت هر فردی همان دوره کودکی است. در این دوران عوامل مختلفی وجود دارند که بر رشد و تربیت کودک اثر می‌گذارند. کودک در این دوران هنوز شخصیتش شکل نگرفته و می‌توان هر آنچه لازم است را به او آموزش داد. نقش روانشناسی در رشد و تربیت کودک این است که دائماً ابعاد شخصیتی کودک را مورد بررسی قرار داده و هرگونه مشکلی را که در شخصیت کودک شروع به شکل‌گیری می‌کند را می‌توان به کمک روانشناسی کودک رفع کرد. در میان تمام پستانداران آدمی در بدو تولد ناتوان‌ترین آن‌هاست و به طولانی‌ترین دوره رشد نیاز دارد تا بتواند به کلیه فعالیت‌ها و مهارت‌های ویژه نوع خود تسلط یابد به‌طورکلی هرچه موجود زنده در نردبان تکاملی در مرتبه بالاتری باشد به همان نسبت دستگاه عصبی او پیچیده‌تر است و پختگی یا رسش (Maturation) او به زمان طولانی‌تری نیاز دارد. رفتار و ویژگی‌های شخصیتی بزرگسالان تحت تأثیر رویدادهایی است که در سال‌های نخستین زندگی برای آن‌ها اتفاق می‌افتد. این مقاله به بررسی اهمیت هر یک از این پارامترها و نحوه تأثیرگذار بودن آن‌ها بر رشد و توسعه سالم کودکان می‌پردازد. همچنین به بررسی راه‌کارهای مناسب برای بهبود این پارامترها و افزایش سطح سلامت روان کودکان مورد بحث قرار می‌گیرد. آگاهی بر اینکه چگونه تجارب اولیه زندگی، شخصیت فرد را قالب‌ریزی می‌نماید ممکن است از نظر علمی به ما کمک کند تا در تربیت کودکانمان عاقلانه‌تر گام برداریم. بسیاری از مسائلی که جامعه با آن دست به‌گریبان است.

واژه‌های کلیدی: رشد روانی، تربیتی کودک، روانشناسی کودک.

۱- مقدمه

روانشناسی کودک یک حوزه مهم و گسترده ای است که به بررسی رشد و توسعه روانی و تربیتی کودکان می‌پردازد. در این حوزه، پارامترهای مختلفی وجود دارند که بر رشد و توسعه روانی، تربیتی و رفتاری کودکان تأثیرگذار هستند. این پارامترها شامل عوامل ژنتیک، محیط زندگی، فعالیت‌های فرهنگی، اجتماعی و آموزشی، نقش والدین و خانواده، سبک تربیت و انضباط، نقش محافظه کارانه در زمینه‌های مختلف زندگی کودکان، استفاده از فناوری‌های جدید در تعاملات روزمره با کودکان و ... مورد بحث قرار می‌گیرند. [3]

برای بهبود رشد و توسعه روان‌شناختی کودکان، شناخت دقیق این پارامترها بورده است. به عنوان مثال، نقش فعال سازماندهنده ژن‌ها در شخصیت کودک یکی از عواملی است که بی‌پدیده نیست. بسیاری از خصلت کودک یک جدیت است که با دستورات ژنی به دست آمده است. [2]

والدین در ارتباط با رشد و تربیت یک کودک مسئول اند و باید این روند را به بهترین شکل ممکن به انجام برسانند. شما نه تنها نسبت به آن کودک؛ بلکه نسبت به تمام مردم جامعه که در ارتباط با کودک شما قرار خواهند گرفت مسئول هستید. البته اگر چه مسئولیت پرورش کودک بر عهده شماست و شما تحت فشار استرسی بزرگی قرار می‌دهد؛ اما در حوزه با کمک گرفتن از روانشناس کودک به خوبی از پس آن بر بیایید [1].

روانشناسی کودک به عنوان یک رشته علمی با شواهد تجربی شناخته می‌شود که روانشناسان و نظریه پردازان زیادی در توسعه آن نقش داشته‌اند. در اوایل قرن بیستم، تست‌های هوش و تأسیس کلینیک‌های مشاوره کودک، این حوزه را بیش از پیش گسترش داد. همچنین برخی از روانشناسان برجسته قرن بیستم همچون زیگموند فروید، ملانی کلاین و آنا فروید با این حوزه سر و کار داشتند [4].

کارهای ژان پیاژه از دهه ۱۹۲۰ به بعد او را تبدیل به بنیانگذار روانشناسی کودک مدرن کرد. او با مشاهده مستقیم و تعامل، نظریه خود را در مورد چگونگی کسب بینش و درک در کودکان معرفی کرد. پیاژه مراحل مختلف یادگیری در دوران کودکی را تشریح کرد و درک کودکان از خود و جهان را در هر مرحله از یادگیری توصیف کرد. [3]

روانشناسی کودک به مطالعه فرآیندهای روان‌شناختی کودکان، چگونگی رشد آن‌ها از تولد تا پایان نوجوانی و تفاوت‌های فردی کودکان با یکدیگر می‌پردازد. انجمن روانشناسی آمریکا، روانشناسی کودک را اینگونه تعریف می‌کند: روانشناسی کودک شاخه‌ای از روانشناسی است که به مطالعه سیستماتیک رفتار، سازگاری و رشد افراد از بدو تولد تا نوجوانی و همچنین درمان اختلالات رفتاری، روانی و عاطفی در کودکان می‌پردازد.

۱-۱- بیان مسئله

در بین علوم انسانی روانشناسی کودک موقع خاصی دارد شاید کمتر دانشی را از گروه علوم بتوان یافت که نسبت به شناخت مسائل دیگر و رشته‌های دیگر علوم تا این حد بنیادی باشد برای روانشناس، پزشک، معلمی جامعه‌شناس، فیلسوف و... تبحر در این علم از ضرورت‌هاست. مطالعه رفتار و تجربیات کودکان مور توجه گروه کثیری از افراد میباشد. والدین در میان این گروه مقام اول را دارند محبت آن‌ها به اطفالشار سبب توجه خاص به رشد جسمانی و تکوین شخصیت آن‌ها گردیده، بالذتی خاص و احساسی سرشا از شادمانی رشد و نمو کودکان خود را می‌نگرند [3].

روانشناسان کودک ارتباط مستقیم و بیشتری با جنبه‌های مختلف رفتار و تجربه‌های کودکان داشته در نتیجه علاقمندی زیادتری به این کیفیات نشان میدهند. رفتار و تجربیات کودکان تا میزان زیادی بستگی به عوامل زیستی - جنینی (Bio - Embryonic) و جسمانی داشته و در ضمن عوامل محیطی و اجتماعی هم در تغییر و تبدیل عوامل جسمانی موثرند [5].

تعلیم به معنای آموزش دادن و آموزش مطالب به افراد دیگر است. تربیت به معنای سازندگی و پرورش شخصیت فرد است. در ارتباط با تربیت کودک والدین باید با اصول آن آشنایی پیدا کنند تا به خوبی بتواند آن را پیش ببرند. نقش روانشناسی در رشد

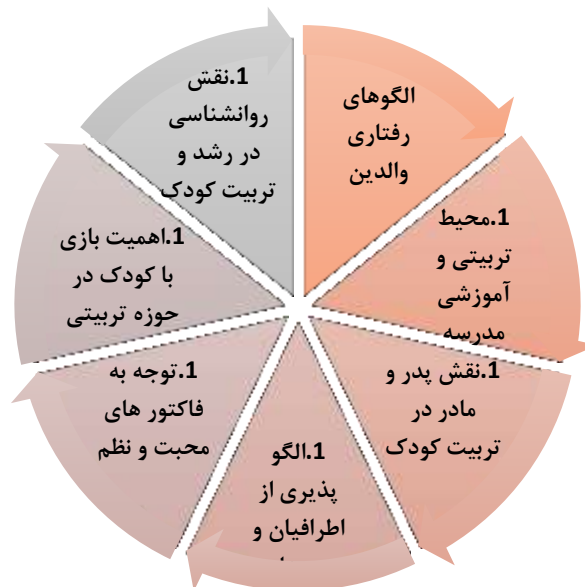
و تربیت کودک این است که به والدین آموزش داد که چگونه باید تربیت کودک را پیش ببرد. تربیت باید کاملاً برنامه ریزی شده انجام شود تا در نهایت بهترین نتیجه را حاصل کند.

۲- مبانی پژوهش

مقاله‌ای که به مبانی پارامترهای مؤثر در رشد روانی، تربیتی و روانشناسی کودک می‌پردازد، به بررسی عوامل و عناصر مختلفی که بر توسعه و رشد کودکان تأثیرگذار هستند، می‌پردازد. این پارامترها شامل عوامل ژنتیکی، فرهنگی، اجتماعی، زمینه خانوادگی و تحصیلات والدین، سبک تربیتی و انضباط در خانواده، نقش بازی در رشد کودکان، اعتماد به نفس و احساسات مثبت، استقلال و خودکارآمدی، همچنین نقش آموزش و پرورش مناسب در جلب علاقه و توجه کودکان به یادگیری است. این مقاله به بررسی این پارامترها و نحوه تأثیرگذار بودن آن‌ها بر رشد روانی، تحصیلی و اجتماعی کودکان می‌پردازد. همچنین به بحث در مورد راهکارهای مناسب برای بهبود شروط رشد کودکان با تأکید بر افزایش سطح آگاهی و دانش والدین در زمینه تغذیه سالم، فضولات فعالیت جسمی و ... [6]. مقاله "پارامترهای مؤثر در رشد روانی، تربیتی و روانشناسی کودک" به بررسی عوامل مختلفی که بر رشد و توسعه روانی، تربیتی و روان‌شناختی کودکان تأثیر می‌گذارند، می‌پردازد. این مقاله به بررسی ابعاد مختلف شخصیت کودکان، نقش خانواده و پدیده‌های اجتماعی در تحولات روان‌شناختی آن‌ها، اثرات فضای زندگی و فعالیت‌های آموزشی بر رشد و توسعه ذهن کودکان، نقش بازی در تقویت قابلیت‌های شناختی و اجتماعی آن‌ها، اثرات سلامت جسمانی بر سلامت روحی کودکان، نقش فعالیت‌های هنرآموزی در شکل‌گیری شخصیت کودکان و ... پرداخته است.

۲-۱- تربیت کودک

یکی از صاحب‌نظران در حقوق مدنی آن‌را این‌گونه تعریف می‌نماید: «تربیت طفل عبارت است از آموختن آداب اجتماعی و اخلاق متناسب با محیط خانوادگی او و همچنین کوشش در فراگرفتن علم یا صنعت یا حرفه متناسب با زمان و وضعیت اجتماعی خانوادگی که بعداً بتواند به‌وسیله به‌دست آوردن عایدات کافی، زندگانی خود را به رفاه بگذارند» [6]. اینکه تعریف تربیت فرزند چیست به عوامل زیادی بستگی دارد؛ اما در هر صورت تربیت کردن کودک مهم‌ترین وظیفه‌ای است که والدین در قبال بچه‌های خود دارند. یکی از ساده‌ترین منابع برای تربیت فرزند، جلسات مشاوره آنلاین کودک و نوجوان هستند که می‌توانید از هر جای دنیا برگزار کنید. [8]

نمودار شماره ۱: فاکتورهای اثر گذار بر روی تربیت کودک، [5]

۱-۱-۲- نقش والدین در تربیت و رشد کودکان

اولین محیطی که در آن شخصیت کودک شکل می‌گیرد و کودک اصول تربیتی را در آن می‌آموزد؛ خانواده است. یک خانواده خوب می‌تواند آینده درخشانی برای کودک بسازد. در عوض خانواده ای دیگر می‌تواند زندگی کودک را تربیت کند. نقش روانشناسی در رشد و تربیت کودک این است که سعی کند خانواده را در مسیری قرار دهد که در نهایت همه آن‌ها در زندگی موفق شوند. [7].

یکی از فاکتورهایی که در روانشناسی در رشد و تربیت کودک مورد بررسی قرار می‌گیرد؛ عشق و محبت است. هر فرد احساسات، عواطف دارد که وابسته به آن‌ها احساس، ترس، خشم، شادی، غم و... را حس می‌کند. این حس محبت و علاقه است که زندگی را گرم می‌کند و به فرد روحیه ای برای تلاش دوباره می‌دهند. در خانواده هایی که تربیت کودک بدون هیچ عشقی صورت می‌گیرد. معمولاً کودک با مشکلات شخصیتی زیادی در آینده دست و پنجه نرم خواهد کرد. [6].

۲-۲- شیوه های فرزند پروری

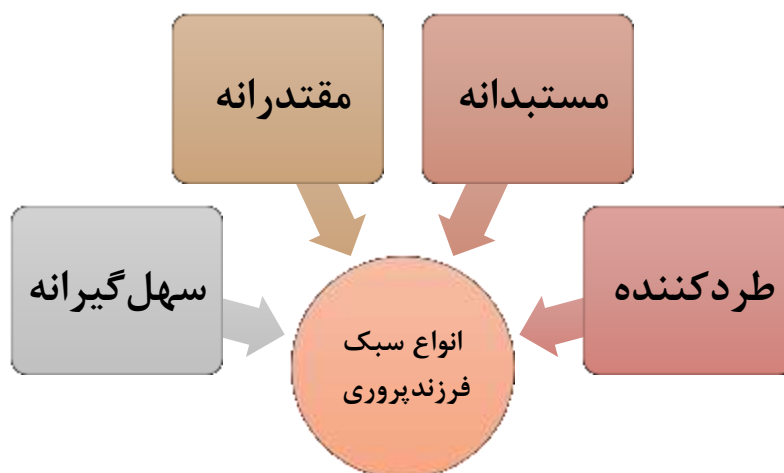
-تعریف مفهومی

سبک فرزندپروری: منظومه ای از نگرش در مورد فرزند، نحوه برقراری ارتباط با فرزند، روش نگهداری فرزند و جو عاطفی حاکم بر فضای رفتاری والدین می باشد [10]

-تعریف عملیاتی

سبک فرزندپروری: در این پژوهش برای تعیین نوع سبک فرزندپروری از پرسشنامه-یشیوه های فرزندپروری دیانا با و مریند استفاده گردیده است.

مقیاس سبک فرزندپروری دارای سه مؤلفه می باشد که عبارتند از: سبک قاطعانه، سبک مستبدانه و سبک سهل گیرانه. تعیین نوع فرزندپروری او در هر کدام از انواع بستگی به نمره ای دارد که هر آزمودنی از پرسش نامه کسب می‌کند [7]. در علم روانشناسی، «سبک فرزندپروری» یا «سبک والدگری» به روش‌ها و راهکارهای متداولی گفته می‌شود که پدر و مادر، آن‌ها را در تربیت و پرورش فرزندانشان به کار می‌برند. سبک فرزندپروری نشان می‌دهد که والدین به نیازهای فرزندانشان چگونه پاسخ می‌دهند و همین‌طور خواسته‌هایشان از آن‌ها را چطور مطرح می‌کنند [6].

نمودار شماره ۲: انواع سبک فرزندپروری از دیدگاه متخصصان روانشناسی کودک، [8]

نمونه کامل تری از حداقل مهارت‌های والدین برای فرزند پروری را می‌توان به شرح زیر دانست: [12]

مهارت‌های رابطه والدین و فرزند: مدت زمان با کیفیت، ارتباطات مثبت و نمایش لذت بخش از محبت. تشویق رفتار مطلوب: ستایش و تشویق، توجه غیر کلامی، تسهیل فعالیت‌های جذاب.

مهارت‌ها و رفتارهای تدریس: مثال و الگو خوب بودن، استفاده از فرصت‌ها برای آموزش‌ها زندگی، تقویت تعامل اجتماعی با رفتار شخصی، استفاده از فرصت بازی‌ها.

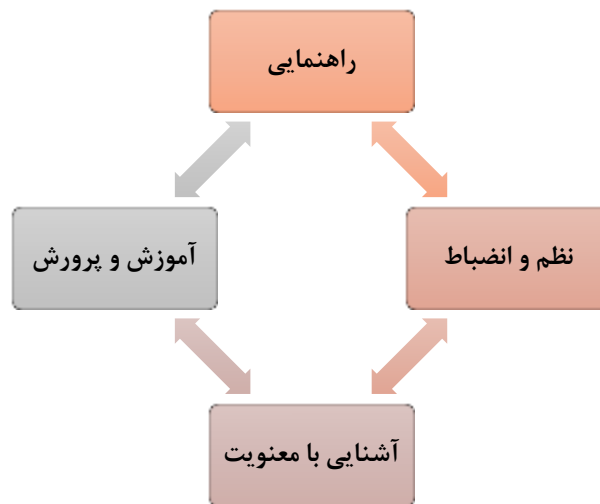
مدیریت رفتار نادرست: تعیین قوانین محرمانه (تعیین محدودیت)، بحث و گفتگو جهت دار، ارائه دستورالعمل‌های روشن و آرام، برقراری ارتباط و اجرای پیامدهای مناسب برای رفتار مشکل، استفاده از وسایل محدود کننده مانند زمان رفت‌وآمد، بازی و ... به شکل مقتدرانه،

پیش‌بینی و برنامه‌ریزی: برنامه‌ریزی و آماده‌سازی پیشرفته برای آماده‌سازی کودک در برابر چالش‌ها، یافتن فعالیت‌های رشد متناسب با سن کودک، آماده‌سازی توسعه و توانمند سازی مدیریت اقتصادی در کودک به تناسب سن و سال.

مهارت‌های خودتنظیمی: نظارت بر رفتارها (خود و فرزندان)، تعیین اهداف مناسب از نظر توسعه، ارزیابی نقاط قوت و ضعف و تعیین وظایف عملی برای بهبود مهارت‌ها، نظارت و جلوگیری از درونی و بیرونی کردن رفتارها، تعیین اهداف شخصی برای تغییر مثبت [11]

خلق و خو و مهارت‌های مقابله‌ای: اصلاح کردن و دلسرد کردن افکار غیرمجاز (انحراف، جهت‌گیری هدف و ذهن آگاهی)، مدیریت استرس و تنش (برای خود و خانه)، تدوین اظهارات مقابله شخصی و برنامه‌هایی برای موقعیت‌های پرخطر، ایجاد احترام متقابل و توجه بین اعضای خانواده، مشارکت مثبت: مشارکت در پشتیبانی و فعالیت‌های مشترک / مناسبی برای تقویت روابط بین فردی.

مهارت‌های پشتیبانی از شریک: بهبود ارتباطات شخصی، آموزش بده بستان اجتماعی سازنده، جلوگیری از شیوه‌های منفی تعامل خانواده، روش‌های سازگاری با محیط، جامعه و مشارکت و رهبری و حل مسائل و مشکلات و ارتقاء شادی و صمیمیت.

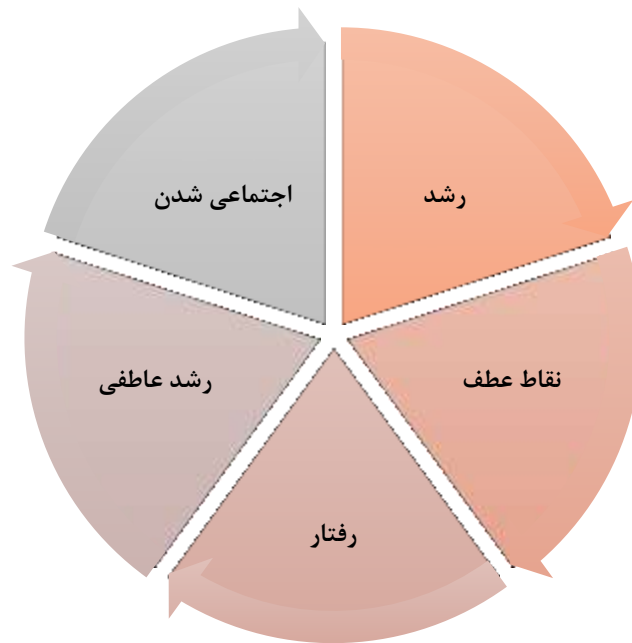

نمودار شماره ۳: ارکان تربیت کودک، [11]

۲-۲- روانشناسی کودک

روانشناسی کودک به عنوان یک رشته علمی با شواهد تجربی شناخته می‌شود که روانشناسان و نظریه پردازان زیادی در توسعه آن نقش داشته‌اند. در اوایل قرن بیستم، تست‌های هوش و تأسیس کلینیک‌های مشاوره کودک، این حوزه را بیش از

پیش گسترش داد. همچنین برخی از روانشناسان برجسته قرن بیستم همچون زیگموند فروید، ملانی کلاین و آنا فروید با این حوزه سر و کار داشتند.

نمودار شماره ۴: حوزه‌های اصلی روانشناسی کودک، [10]

حوزه رشد کودک خود به سه حوزه دیگر تقسیم می‌شود: [9] رشد فیزیکی که به تغییرات فیزیکی بدن اشاره دارد. این نوع رشد معمولاً در یک توالی نسبتاً پایدار و قابل پیش‌بینی اتفاق می‌افتد و شامل کسب مهارت‌های خاصی، مثل مهارت‌های حرکتی است. رشد شناختی یا فکری که به فرآیندهای کسب دانش در کودکان گفته می‌شود. این نوع رشد شامل زبان، اندیشه، استدلال و تخیل است.

سومین حوزه، مربوط به رشد اجتماعی و عاطفی است. رشد اجتماعی و عاطفی آنقدر درهم تنیده هستند که اغلب با هم گروه‌بندی می‌شوند. رشد اجتماعی به یادگیری ارتباط با دیگران در کودک می‌پردازد؛ درحالی‌که رشد عاطفی شامل احساسات و بیان آن‌ها است. اطمینان، ترس، اعتماد به نفس، غرور، دوستی و شوخ طبعی همگی بخشی از رشد اجتماعی-عاطفی فرد هستند.

چهار مقوله اصلی نقاط عطف رشد [10]:

- نقاط عطف فیزیکی، که به رشد مهارت‌های حرکتی می‌پردازد.
 - نقاط عطف شناختی، یا ذهنی که درباره استعداد رشد کودک برای تفکر، یادگیری و حل مساله و مشکلات اشاره دارد.
 - نقاط عطف اجتماعی، و عاطفی که به توانایی کودک در ابراز احساسات و هیجانات و نحوه پاسخ به تعامل اجتماعی مربوط می‌شود.
 - نقاط عطف ارتباط و زبان، که شامل رشد مهارت‌های ارتباط کلامی و غیرکلامی کودک می‌شود.
- در طی جامعه پذیری، کودکان یاد می‌گیرند که چگونه تعاملات اجتماعی را با کودکان دیگر آغاز و حفظ کنند. آن‌ها مهارت‌هایی را برای مدیریت تعارض کسب می‌کنند. کودکان با تجربیاتی که در تعامل با دیگران به دست می‌آورند، می‌توانند

روابط دوستانه ای ایجاد کنند تا از امنیت و حمایت بیشتری برخوردار شوند. در این میان برخی عوامل می‌توانند در رشد مهارت‌های اجتماعی کودک اختلال ایجاد کنند؛ میزان توجه و محبتی که به کودک می‌شود و وضعیت اجتماعی-اقتصادی خانواده برخی از این عوامل هستند. کودکی که روند اجتماعی شدن را به درستی طی نمی‌کند، در ایجاد و حفظ روابط رضایت بخش با دیگران به مشکل خواهد خورد و ممکن است این مساله در سال‌های بعد نیز با وی باقی بماند. [9]:

۳- یافته‌های تحقیق

روانشناسی بالینی کودک و نوجوان یک تخصص در روانشناسی است که هدف آن ارائه خدمات روان‌شناختی است. روانشناسان بالینی کودک و نوجوان می‌توانند انواع مختلفی از مسائل رفتاری، عاطفی، اجتماعی و مشکلات مرتبط با سلامت روان را در کودکان و نوجوانان درمان کنند. آن‌ها همچنین می‌توانند کمک کنند تا کودکان با استرس و مسائل مدرسه و خانواده راحت‌تر کنار بیایند. برخی از اختلال‌ها، شرایط و موقعیت‌هایی که روانشناس کودک می‌تواند در آن کمک‌کننده باشد عبارتند از:

جدول شماره ۱: ختلال‌ها، شرایط و موقعیت‌هایی که روانشناس کودک مؤثر است، [12]

ردیف	اختلال‌ها، شرایط و موقعیت‌هایی که روانشناس کودک می‌تواند
۱	سوء استفاده، از جمله آزار جسمی، عاطفی و جنسی یا بی‌توجهی به کودک.
۲	مسائل مرتبط با خشم.
۳	اندوه و فقدان.
۴	چگونگی زندگی با یک بیماری مزمن.
۵	کنار آمدن با جدایی والدین یا سایر مسائل خانوادگی.
۶	مشکلات مرتبط با تفاوت‌های رشدی و یادگیری، از جمله اختلال نقص توجه/بیش‌فعالی، ناتوانی ذهنی، اختلال طیف اوتیسم و اختلالات ارتباطی.
۷	اختلالات رفتار مخرب، از جمله اختلال سلوک و اختلال نافرمانی مقابله‌ای.
۸	اختلالات خوردن، از جمله بی‌اشتهایی و اختلال پرخوری.
۹	مسائل مربوط به هویت و عزت نفس.
۱۰	مشکلات در زمینه‌های اجتماعی.
۱۱	اختلالات خواب، از جمله بی‌خوابی و کابوس.

اختلالات روانی، عاطفی و رفتاری دوران کودکی می‌تواند بر سلامت و رفاه کودکان، خانواده و جامعه تأثیر بگذارد. برای کاهش مشکلات کودکان در خانه و مدرسه و ایجاد روابط دوستانه، این مشکلات باید سریع درمان شوند. در این میان آنچه که در مورد درمان بسیار اهمیت دارد شروع زود هنگام است. اولین قدم برای درمان این است که با یک متخصص صحبت کنید. در ابتدا و برای تشخیص درست ممکن است یک ارزیابی جامع توسط متخصص سلامت روان انجام شود و سپس با توجه به نوع اختلال و شدت آن، یک درمان یا درمان ترکیبی پیشنهاد شود. برخی روش‌های درمانی عبارتند از بازی درمانی، درمان شناختی رفتاری، روان‌درمانی، رفتار درمانی، نوروفیدبک، خانواده درمانی. در حوزه روان‌شناسی کودک درمان‌های مختلفی وجود دارد که بنابر نوع بیماری و وضعیت کودک، از این درمان‌ها استفاده می‌شود. برخی از درمان‌هایی که در روان‌شناسی کودک رایج هستند، شامل موارد زیر می‌شود:

۱. بازی درمانی
۲. هنر درمانی
۳. درمان شناختی رفتاری (CBT)

۴. رفتار درمانی دیالکتیکی (DBT)
۵. واکنش و پیشگیری از مواجهه (ERP)
۶. درمان تعاملی والدین با کودک (PCIT)
۷. خانواده درمانی
۸. درمان روان پویایی
۹. تکنیک های آرامش بخش
۱۰. درمان حمایتی

۴- بحث و نتیجه گیری

در مقاله مورد بررسی، پارامترهای مؤثر در رشد روانی، تربیتی و روانشناسی کودک شامل عوامل زیر است:

۱. تحقیقات نشان داده است که ارتباط و ارتباطات خانوادگی می تواند بسیار مؤثر بر رشد روانی و تربیتی کودک باشد. این امور شامل حمایت و علاقه والدین به کودک، اعطای حق تصمیم گیری به کودک، فضای خانوادگی امن و پذیرای کودک و همچنین اعطای حق به کودک برای بروز خلاقیتها و استعدادهای خود است.
۲. فعالیت های جسمانی و تفریح در فضای باز
۳. آموزشها و فعالیت های آموزشی منظم
۴. نظارت صحیح والدین

مهارت های جسمانی، عاطفی و شناختی ۳ جنبه اصلی در مراحل رشد کودک می باشند که باید مورد توجه قرار گیرند. پس از شناخت این مهارت ها لازم است تا با استفاده از تست های استاندارد کودک خود را ارزیابی نماییم. علاوه بر آن، پس از ارزیابی و استفاده از تست های روان شناختی برای سنجش مهارت های کودک خود، می توانیم وضعیت بهنجار بودن آن ها را چک نموده و در صورت وجود مشکل تمرین ها و آموزش های لازم را برای بهبود آن ها به کار گیریم.

شناخت الگوهای روان شناختی عادی و غیرعادی کودک می تواند به والدین کمک کند تا بهتر بتوانند با کودک خود ارتباط برقرار کنند و به کودک خود مدیریت احساسات را آموزش دهند و به فرزندشان کمک کنند تا در مراحل مختلف رشد بتواند استعدادهایش را شکوفا کند تا به پیشرفت و موفقیت برسد. روان شناسان کودک همچنین با تشخیص زودهنگام رفتارهای ناهنجار کودک، کمک می کنند تا مشکلات کودک تشخیص، ریشه یابی و درمان گردد.

شیوه هایی که والدین در تربیت فرزندان خود به کار می گیرند، نقش اساسی در تأمین سلامت روانی فرزندان آنها دارد. در سایه ارتباط سالم است که می توان نیازهای فرزندان را شناخت و نسبت به تأمین و ارضای آنها همت گماشت. همان گونه که اشاره شد، هر یک از این شیوه ها اثراتی بر رفتار کودکان دارند که در این میان اثرات مخرب و منفی شیوه های سهل گیرانه و مستبدانه بیشتر است. آنچه اهمیت دارد این است که طبق تحقیقات انجام گرفته، بهترین شیوه فرزند پروری، شیوه مقتدرانه است که والدین در عین گرم و صمیمی بودن با فرزند خود، کنترل کننده و مقتدر هستند.

منابع

۱. پارویی مهدی بسطامی کتولی مالک کربلایی، اسمعیل انسیه کاظمی رضایی سید علی و کاظمی رضایی سید ولی (۱۳۹۷) پیش بینی رضایت زناشویی پرستاران بر اساس سبک های دلبستگی مکانیزم های دفاعی و کیفیت زندگی روان پرستاری (۶)، ۳۲۲۴، ۲
۲. حسینی، آیه السادات و صادقی، جمال (۱۳۹۷) رابطه بین سبکهای دلبستگی با شادکامی در زوجین منطقه چهار تهران اولین همایش ملی یافته‌های نوین روانشناسی کاربردی
۳. حضرتی لیلان اکرم امامی پور حسن رضاجو شهناز و اکبرزاده داود (۱۳۹۳) رابطه سبک های دلبستگی با رضایت جنسی در زوجین اولین کنگره ملی روانشناسی خانواده گامی در ترسیم الگوی مطلوب خانواده
۴. خجسته مهر رضا امان الهی عباس زهره ای اسماعیل، رجبی، غلامرضا (۱۳۹۳) سبک های دلبستگی اسناد علی و اسناد مسئولیت به عنوان پیش بینهای خشونت علیه زنان مجله روانشناسی خانواده
۵. دادستان پریخ (۱۳۹۹) روانشناسی مرضی تحولی از کودکی تا بزرگسالی ناشر: تهران انتشارات سمت چاپ ۱۵
۶. ذکایی فر آرزو و موسی زاده توکل (۱۳۹۹) نقش سبکهای فرزند پروری والدین در پیش بینی رشد اجتماعی کودکان پیش دبستان ۵ و ۶ ساله پژوهشهای روانشناسی اجتماعی ۱۰ (۳۷) ۸۷-۱۰۰
۷. رستگاریا راضیه السادات (۱۳۹۹) ارتباط رضایتمندی زناشویی با سبکهای دلبستگی و سبک های مقابله با استرس در زوجین ناباور ششمین همایش بین المللی مطالعات دینی و علوم انسانی در جهان اسلام تهران
۸. زندن وندر و ویلفرید جیمز (۲۰۰۱) روانشناسی رشد ترجمه حمزه گنجی (۱۳۹۳) ناشر: تهران موسسه انتشارات بعثت
۹. طاهری، محمد. ۱۳۹۱. رابطه‌ی سبک دلبستگی و امید به زندگی درمادران دارای فرزند پسرک‌توان ذهنی آموزش پذیر. مجله اصول بهداشت روانی، ۱۴، ۵۳-۳۵-۲۴.
۱۰. طلایی‌زاده، فخری و بختیارپور، سعید. ۱۳۹۵. رابطه‌ی رضایت زناشویی و رضایت جنسی با سلامت روان زوجین
۱۱. کلینکه، کریس. ۱۹۹۸. مهارتهای زندگی ترجمه شهرام محمدخانی ۱۳۹۷ تهران: اسپند هنر.
۱۲. گلمن، دال. ۲۰۱۲، هوش هیجانی. ترجمه پارسا، نسرين ۱۳۸۲، تهران: رشد.

Investigating effective parameters in psychological, educational and psychological development of children

Rajab Ali Abdollahi Shoorche^{1*}, Elias Abdollahi Shoorche²

^{*1} Doctoral student, Fiqh and Law, Islamic Azad University of Mashhad, Iran

² Master's degree, Accounting, Attar Institute, Mashhad, Iran

Abstract

This article examines how different parameters can affect a child's psychological, educational and psychological development. These parameters include genetic factors, living environment, nutrition, physical, social and psychological activities and the way children are raised. The role of child psychology in child development and education is the most important period for child education and the formation of each person's identity. During this period, there are various factors that affect the growth and upbringing of the child. During this period, the child's personality has not yet been formed and he can be taught everything he needs. The role of psychology in the child's growth and upbringing is to constantly examine the child's personality dimensions and any problems that start to form in the child's personality can be solved with the help of child psychology. Among all mammals, humans are the weakest at birth and need the longest development period to be able to master all activities and special skills of their type. In general, the higher the living organism is in the evolutionary ladder, the more complex its nervous system is. It is fresher and its maturation needs a longer time. The behavior and personality traits of adults are influenced by the events that happen to them in the first years of life. This article examines the importance of each of these parameters and how they affect the healthy growth and development of children. It is also discussed to examine the appropriate solutions to improve these parameters and increase the level of children's mental health. Knowing how early life experiences shape a person's personality may scientifically help us in raising our children. Let's move more wisely. Many issues that society is struggling with.

Keywords: Psychological development, child education, child psychology.
